projectplan

flora en fauna
Tuinen van Appeltern

gemeente West Maas en Waal
gemeente Druten

in opdracht van de heer Van Ooijen

29 juni 2004

projectnummer 41.44.01.03

INHOUD

1	**FLORA EN FAUNA TUINEN VAN APPELTERN**	**1**
1.1	INLEIDING	1
1.2	BESCHERMINGSKADER	1
1.3	GEBIEDSANALYSE	3
1.4	DE PLANONTWIKKELING: RUIMTELIJKE INGREPEN	11
1.5	DE EFFECTEN VAN DE RUIMTELIJKE INGREPEN	12
1.6	CONCLUSIE	15
1.7	AANVULLENDE INFORMATIE: PARTIJEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN	17

BIJLAGEN

- *gegevens natuurloket*
- *resultaten veldonderzoek adviesbureau Mertens*
- *literatuurlijst*
- *detailkaart plangebied Tuinen van Appeltern*

1 FLORA EN FAUNA TUINEN VAN APPELTERN

1.1 INLEIDING

De heer Van Ooijen wil de Tuinen van Appeltern uitbreiden. De uitbreiding van het complex vindt deels plaats op een bestaand parkeerterrein, deels op agrarische gronden en deels op een voormalig polderdepot.

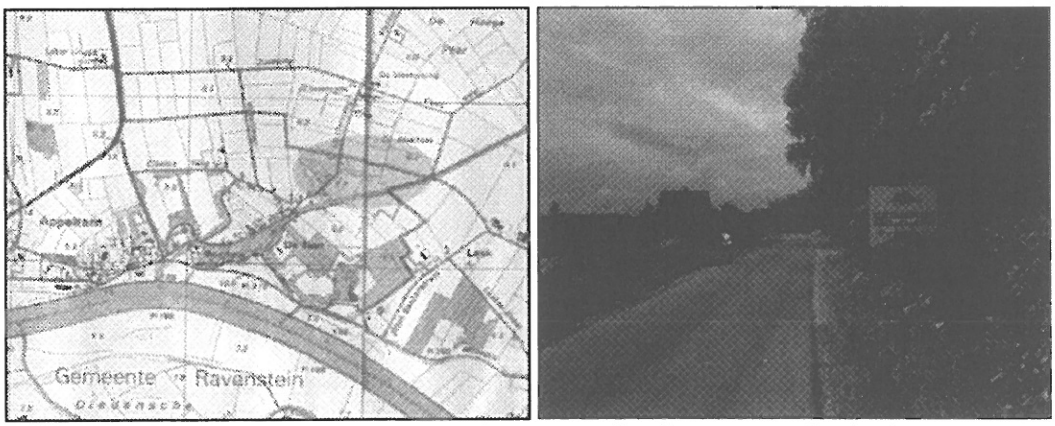

ligging van het plangebied Tuinen van Appeltern met rechts de entree van het huidige parkeerterrein aan de Mekkersteeg

Bij planontwikkelingen met ruimtelijke consequenties dient rekening te worden gehouden met de toetsingskaders van de Flora- en faunawet. Concreet houdt dit in dat nagegaan dient te worden of er sprake is van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. Omdat enkele min of meer natuurlijke locaties een nieuwe inrichting krijgen en daardoor verloren gaan, is het zeer waarschijnlijk dat een ontheffing voor de verstoring of aantasting van beschermde planten en/of dieren aan de orde is. Dit projectplan is als toelichting geschreven bij de ontheffingsaanvraag.

1.2 BESCHERMINGSKADER

1.2.1 *gebiedsbescherming*

Gebiedsbescherming kan volgen uit de aanwijzing van een gebied in het kader van bijvoorbeeld de Habitatrichtlijn of de Vogelrichtlijn. Aanwijzing van het plangebied Tuinen van Appeltern of de omgeving is in dit kader niet aan de orde. Tevens is het plangebied niet gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur. Er hoeft op basis van deze constatering geen specifieke aandacht aan het onderdeel gebiedsbescherming te worden besteed.

Wel gelden er langs de Nieuwe Wetering, de watergang direct ten zuiden van de huidige Tuinen, provinciale beleidsdoelstellingen voor de realisatie van een ecologische verbindingszone tussen de Maasuiterwaarden en Bergharen. Daarbij wordt uitgegaan van inrichtingsmodel "kamsalamander".

De volgende zones worden onderscheiden bij de ecologische verbindingszones zoals die door de provincie Gelderland worden gehanteerd:

- landschapszone :
  Eigenlijk vormt de landschapszone de context van de ecologische doelen met daarbinnen de factoren die het voorkomen van specifieke planten en dieren mogelijk maken. Het centrale element binnen de landschapszone is in het plangebied de Nieuwe Wetering.
- corridor:
  De corridor is het gebied dat voor de doelsoorten geschikt is om zich langs of in te verplaatsen. Afhankelijk van de doelsoorten worden hier dus specifieke eisen aan gesteld.
- stapsteen:
  De stapsteen is een terrein dat zodanig is ingericht dat de doelsoorten hier een optimale leefomgeving hebben. In het geval van de ecologische verbindingszone langs de wetering betekent dit dat rekening wordt gehouden met het voortplantings- en foerageerbiotoop van de kamsalamander. Elementen die in het 'inrichtingsmodel kamsalamander' worden nagestreefd zijn drasbermen, vochtig (schraal)grasland, ruigtes, struwelen en kleine bosschages. Poelen vormen hierbinnen belangrijke stapstenen, gelegen in een vochtige graslandomgeving met randen die overgaan in ruigtes, struwelen en bosschages. Samen met de kamsalamander kunnen andere soorten, zoals kikkers (hei- en boomkikker), ringslang en diverse vlindersoorten van deze ecologische inrichting profiteren.

Het is zaak om bij de planvorming omtrent de uitbreiding van de Tuinen van Appeltern rekening te houden met deze doelstellingen. In het bestemmingsplan en de uitbreidingsplannen hebben deze uitgangspunten hun doorwerking gehad.

1.2.2 *soortenbescherming*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en Faunawet bepalend. De Flora- en Faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en Faunawet opgenomen:

- Het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8).
- Het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

Als een plan rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en Faunawet. Bij mogelijke strijdigheid met de wet zal een ontheffing conform artikel 75 van de wet moeten worden aangevraagd bij het ministerie van LNV.

Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op de betreffende soorten moet worden beschreven.

1.3 GEBIEDSANALYSE

1.3.1 *ruimtelijk-ecologische beschrijving*

De Tuinen van Appeltern ligt ten noordoosten van de kern Appeltern aan de Mekkersteeg. Het gebied van de huidige Tuinen ligt in de gemeente West Maas en Waal, het parkeerterrein ligt in de gemeente Druten. De Mekkersteeg en Walstraat vormen de westelijke begrenzing, het agrarisch gebied de noordelijke en oostelijke en de Nieuwe Wetering de zuidelijke begrenzing. De uitbreiding van de Tuinen zal aan de westzijde van de Mekkersteeg plaatsvinden, aan de noordzijde van het huidige terrein en aan de zuidzijde van de Wetering (zie paragraaf 1.4).

Het plangebied ligt landschappelijk gezien op de overgang van de oeverwal langs de Maas naar de komgronden. In de omgeving is door de aanwezigheid van bebouwing aan de Mekkersteeg, fruitboomgaarden, de Tuinen en de verschillende laanbeplantingen geen sprake van grootschalige openheid, zoals die in andere delen van het rivierengebied wel aanwezig is. De Nieuwe Wetering is een belangrijk landschapsbepalend element ter plaatse en is bovendien (in potentie) een belangrijke ecologische drager. De globale natuurdoelstelling hier is een zoetwatergemeenschap, bos van rivierklei en bloemrijk grasland.
Ten zuiden van de wetering zijn enkele boscomplexen aanwezig, met onder andere landgoed De Laak. Hier is tevens sprake van enkele waterelementen die vooral voor amfibieën een belangrijke functie hebben.

1.3.2 *gehanteerde onderzoeksmethode*

Bij het opstellen van dit projectplan is gebruik gemaakt van bestaande gegevens en is veldonderzoek verricht.
Ten behoeve van dit projectplan zijn verspreidingsgegevens van (beschermde) soorten opgevraagd bij natuurloket en de provincie Gelderland, is gebruik gemaakt van atlasgegevens (zie bijlage 3: literatuurlijst) en is een veldonderzoek verricht door SAB Arnhem (mei 2004). Het veldonderzoek heeft gericht op die plekken plaatsgevonden waar de uitbreiding plaatsvindt. Daarbij is gekeken naar:

- plantensoorten, middels zichtwaarnemingen;
- amfibieën, middels zichtwaarnemingen en geluid;
- vogels, middels zichtwaarnemingen en geluid;
- kleine zoogdieren, middels zichtwaarnemingen en geluid (zie ook bijlage 2).

Via natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens bij de verschillende Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). De 2 kilometerhokken waarbinnen het grootste deel van het plangebied is gelegen (169-427 en 170-427) zijn nauwelijks onderzocht door PGO's. Er zijn verspreidingsgegevens bekend van watervogels (heeft betrekking op de Maas), zoogdieren en amfibieën (zie bijlage 1).

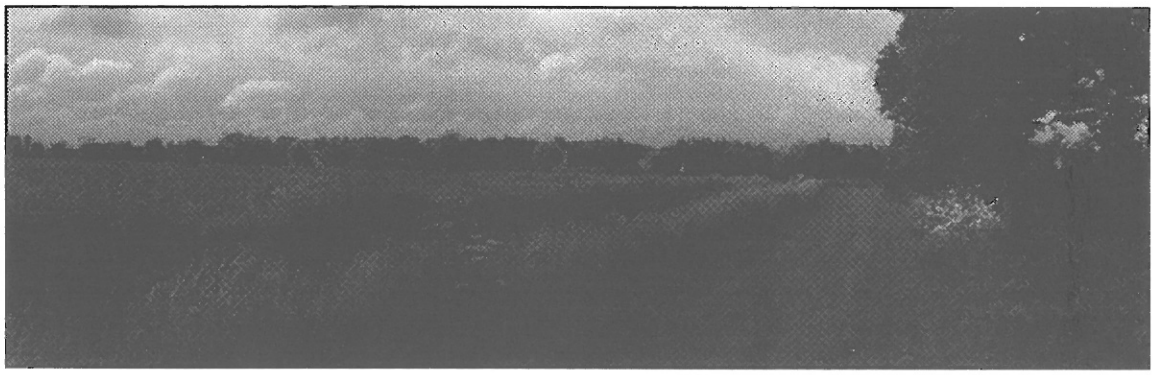

de noordelijke uitbreidingslocatie: de overgang van het huidige parkeerterrein (rechts) naar de maïsakker

De haas heeft een voorkeur voor kleinschalige gras- en bouwlanden; in dichtbevolkte gebieden komt de soort weinig voor. Overdag kiezen ze hun rustplaats, het 'leger', in bosranden, ruigten, hoog gras, tussen de kluiten van een geploegde akker of onder heggen. Indien er geen nijpend voedseltekort is, leven hazen plaatsgebonden. Het woongebied is veelal minder dan 1 km in middellijn groot. Er zijn in en direct rond het plangebied geen hazen gesignaleerd.
Konijnen leven in holen en hebben daarom een voorkeur voor zandige bodems waarin het makkelijk graven is. Ze prefereren halfopen landschappen en mijden vochtige terreinen zoals moeras en veen of zware klei. Ze verwijderen zich zelden meer dan 100 m van hun hol. Op het terrein van het voormalige polderdepot zijn oude sporen van konijnen aangetroffen. Mogelijk dat hier sprake is van een lokale populatie die ten onder is gegaan aan de heersende virusziekte VHD (Viral Hemorrhagic Disease).
De wezel komt voor in open, droge biotopen en cultuurland, zolang er maar voldoende muizen en schuilplaatsen aanwezig zijn. Ze houden van dichte bosschages en houtstapels om zich in te verbergen. Ze bewonen vaak verlaten holen van muizen, ratten of konijnen. Het voedsel bestaat voor het grootste deel uit muizen. Daarnaast eten ze ook ratten, mollen, slakken, kikkers en konijnen.

Op basis van de biotopen in het plangebied en de verschillende gebruiksvormen, kan worden gesteld dat met name de zuidelijke uitbreidingslocatie een uitstekend gebied vormt voor verschillende zoogdiersoorten. Daarom is ter plaatse nog eens extra gekeken naar de aanwezigheid van deze soortengroep. Zie ook bijlage 3. Het voormalige polderdepot zuidelijk van de Nieuwe Wetering herbergt in de volgende soorten: Mol, Bosspitsmuis, Huisspitsmuis, Bosmuis, Huismuis, Dwergmuis, Bruine rat, Veldmuis, Aardmuis, Woelrat, Wezel, Konijn, Haas en Egel.
Bos- en huisspitsmuis zijn soorten die in Nederland in allerlei terreinen worden aangetroffen. Hun verspreidingsgebieden overlappen echter niet. De huisspitsmuis is een typische cultuurvolger. Verspreid over het plangebied zijn drie keer geluiden waargenomen. De bosspitsmuis wordt veelal aangetroffen in nattere, weinig verstoorde terreinen. In het zuiden loopt een sloot waar één keer een bosspitsmuis is waargenomen. Gelet op het aanwezige biotoop komt huisspitsmuis verspreid voor en bosspitsmuis alleen aan de noord en westzijde.

Dwergmuis is eveneens een ware muis die voorkomt in opgaande kruidachtige vegetaties. Gelet op de nabijgelegen graanakkers en het aanwezige biotoop is het aannemelijk dat de dwergmuis voorkomt, al zijn de kenmerkende nesten niet aangetroffen. Het zoeken naar nesten kan ook het beste gebeuren tegen de winter als de vegetatie een groter doorzicht heeft.
Van de woelmuizen komen drie soorten voor. Het betreft veldmuis, aardmuis en woelrat. Van veldmuis zijn veel en verspreid sporen aangetroffen (gangen, muizengaten). Op basis van aanwezige biotopen (verruigd terrein) is het aannemelijk dat de aardmuis voorkomt. Van woelrat zijn enkele ingangen van gangen aangetroffen in de oever van de westelijke sloot.

de zuidelijke uitbreidingslocatie; een structuurrijke ruigte met veel kleine zoogdieren

Op basis van de grote dichtheid aan kleine grondgebonden zoogdieren, van met name de veldmuis, is het zeer aannemelijk dat de wezel voorkomt. Zij komt bijna overal voor waar veel kleine zoogdieren leven. Voor hermelijn is het plangebied te droog om er te leven. Van konijn en haas zijn verspreid sporen aangetroffen waarbij het konijn het plangebied ook gebruikt om er te foerageren. Ook egel zal het plangebied gebruiken om er te foerageren. Voor locaties om er te verblijven (nestelen) is er weinig ruimte. Van vos zijn geen sporen aangetroffen.

vleermuizen

Bijzondere aandacht vragen de vleermuizen, vanwege de hoge beschermingsstatus die deze dieren krijgen. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat er in de omgeving van het plangebied (zomerkolonies van) de soorten grootoorvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis voorkomen. Op basis van het voorkomen van ruige dwergvleermuis en de indicatie van natuurloket dat er 4 Habitatrichtlijnsoorten aanwezig zijn, is ook het voorkomen van de gewone dwergvleermuis (een algemeen voorkomende soort) voor de hand liggend.

1.3.3.4 insecten

Er is blijkens natuurloket in de betreffende kilometerhokken geen onderzoek gedaan naar insecten (sprinkhanen en vlinders).
Tijdens het veldbezoek in mei 2004 zijn koolwitje, distelvlinder en atalanta waargenomen. Van de sprinkhanen is tijdens het veldbezoek de krasser (krekelsoort) waargenomen. Dit zijn algemeen voorkomende soorten die weinig kritisch zijn in hun leefomgeving en dan ook geen beschermde status hebben.
Beschermde soorten binnen deze soortengroep zijn vaak zeer specifiek gebonden aan (bijzondere) waardplanten en komen in Nederland vrijwel alleen voor binnen natuurgebieden. Omdat dergelijke specifieke biotopen ontbreken in het plangebied kan worden gesteld dat beschermde insectensoorten niet voorkomen.

1.3.3.5 vissen

In de watergangen rond de Tuinen zijn diverse vissoorten te verwachten, denk daarbij aan tiendoornige stekelbaars en blankvoorn (in de sloten), snoek en andere soorten (met name in de Nieuwe Wetering). De waterstructuur blijft ondanks de veranderingen in het plangebied intact. Er zal dan ook geen negatief effect op eventueel voorkomende beschermde vissen optreden. Een gericht onderzoek naar deze soortengroep is dan ook niet noodzakelijk.

1.3.3.6 reptielen

Reptielen zijn niet aanwezig in het plangebied of de omgeving. De leefgebieden van deze soorten zijn vaak beperkt tot de hogere zandgronden. Het rivierengebied, waarin ook het plangebied in is gelegen, maakt dan ook voor vrijwel geen enkele soort onderdeel uit van het natuurlijke leefgebied.
Bovendien zijn er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig.

1.3.3.7 vogels

Broedvogels zullen zeker in (de omgeving van) het plangebied voorkomen. Tijdens het veldbezoek door SAB werd de kievit, zwarte kraai, kauw, heggenmus, winterkoning, ringmus, koolmees, witte kwikstaart, groenling, koekoek, houtduif, tjiftjaf, meerkoet, wilde eend en veldleeuwerik waargenomen. Diverse van deze vogelsoorten zullen in en rond het plangebied broeden of een verblijfsplaats hebben. Dit wordt bevestigd door gegevens uit de Atlas van Nederlandse broedvogels (SOVON, 2002).
Elementen in het plangebied die geschikt zijn als potentieel broedgebied zijn:

- het open akkerland (noordelijke uitbreidingslocatie), met name geschikt voor kieviten en scholekster.
- het grasland van de westelijke uitbreidingslocatie; geschikt voor kievit, scholekster en veldleeuwerik.
- de opgaande beplanting op het huidige parkeerterrein en de westelijke uitbreidingslocatie, geschikt voor soorten als heggenmus (en daarmee ook koekoek), merel en vink;
- de Tuinen zelf, geschikt voor een keur aan broedvogels, van duiven tot groenlingen en heggenmussen.
- de ruigte van het voormalige polderdepot. Naast enkele bomen betreft het hier vooral geschikte plekken in de distels, voor soorten als putter.
- het open water, met name de Nieuwe Wetering (meerkoet) en de sloten (wilde eend).

1.3.3.8 overige, niet onderzochte soortengroepen

Een aantal soortengroepen is niet onderzocht. Dit betreft de soortengroepen mossen, korstmossen en paddestoelen. In het plangebied ontbreken specifieke omstandigheden die met name de beschermde soorten aan hun leefomgeving stellen.

1.4 DE PLANONTWIKKELING: RUIMTELIJKE INGREPEN

Het plan betreft de uitbreiding van het huidige tuinencomplex. De Tuinen hebben aangegeven dat de aanleg van een nieuw parkeerterrein (ten westen van de Mekkersteeg) en de aanleg van een nieuwe ontsluitingsroute in westelijke richting, naast uitbreiding aan de zuidzijde, noodzakelijk zijn. Ook de gronden van het voormalige polderdepot, aan de overzijde van de Nieuwe Wetering, worden betrokken bij de Tuinen.
Om de verbinding met het voormalige depot mogelijk te maken wordt een tweetal bruggen gerealiseerd. Nieuwe elementen kunnen hier een plaats krijgen, zoals oevertuinen, een natuurbos, openluchttheater, multifunctionele paviljoens etc.

De uitbreidingsrichtingen zijn, in het kort:

- een terrein van 4,2 hectare groot ten westen van de Tuinen:
  Dit betreft de aanleg van een parkeerterrein. Op het terrein is tevens ruimte voor de bouw van een dienstwoning en een opslaggebouw voor de Tuinen;
- een terrein van 3,3 hectare groot ten noorden van de Tuinen:
  Dit betreft een nieuw entreegebouw met een kasachtige uitstraling op het huidige parkeerterrein.
- een terrein van 3,2 hectare groot terrein aan de zuidzijde van de Wetering op het voormalige polderdepot.

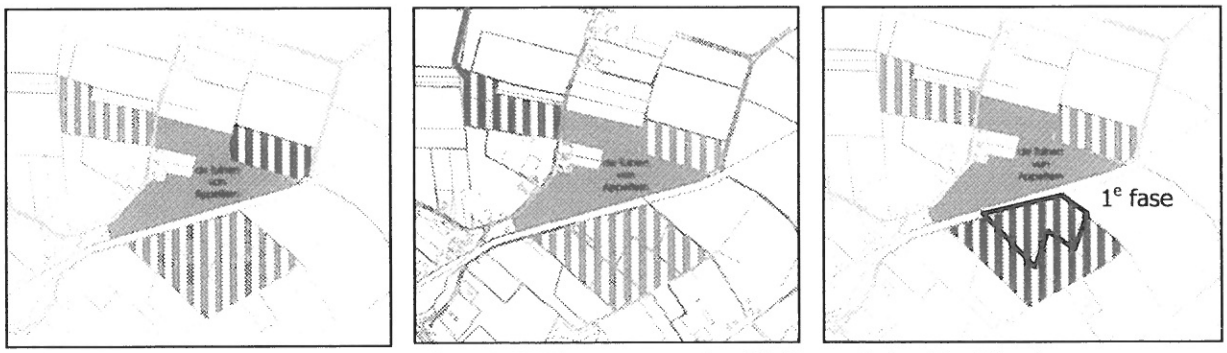

plangebied Tuinen van Appeltern in 2010, met respectievelijk (in rood) de uitbreidingslocaties noord, west en zuid (zie ook bijlage 4)

Bovendien wordt een terrein van 0,5 hectare ten behoeve van de aanleg van de ontsluitingsweg benut. De zuidelijke ontwikkelingslocatie bestaat primair uit het voormalige polderdepot (hierboven aangeduid als 1e fase). Op de langere termijn is wenselijk om het terrein ten zuiden van het voormalige polderdepot eveneens bij de Tuinen te betrekken. Dit terrein heeft een oppervlakte van circa 7 hectare.

Wat betreft realisatie van de uitbreidingslocaties ligt de volgende volgorde voor de hand. Allereerst zal de ontsluitingsweg en het westelijk gelegen parkeerterrein worden gerealiseerd. Het voorontwerp-bestemmingsplan ligt momenteel (juni 2004) ter inzage. Het zal dus nog enige tijd duren voordat op basis van het bestemmingsplan of vrijstelling tot realisatie van het plan kan worden overgegaan. Mogelijk dat in januari 2005 de eerste stappen kunnen worden gezet.

Het hoofdgebouw ter plaatse van het huidige parkeerterrein zal daarna worden gerealiseerd. De noordelijke en zuidelijke uitbreidingslocatie kunnen gaandeweg worden ontwikkeld. Waarschijnlijk zal hier eerst de basisstructuur worden gelegd en wordt daarna de invulling met bebouwing en dergelijke verzorgd. Al met al zal de realisatie over een tijdsbestek van enige jaren invulling krijgen. Tussentijds zal er mogelijk sprake zijn van tijdelijke braakligging van percelen. Het is denkbaar dat de terreinen dan opnieuw worden bevolkt door diersoorten die tijdelijk geen gebruik konden maken van het terrein of dieren uit de omgeving. Dit zullen grotendeels dezelfde diersoorten zijn als nu in het plangebied zijn aangetroffen.

1.5 DE EFFECTEN VAN DE RUIMTELIJKE INGREPEN

1.5.1 *effecten per uitbreidingslocatie*

Krachtens artikel 75 van de Flora- en Faunawet moet bij ruimtelijke ingrepen die negatieve gevolgen hebben voor de beschermde dier- en plantensoorten een ontheffing worden aangevraagd. Daartoe moet eerst duidelijk worden of er ter plaatse van de ruimtelijke veranderingen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op die soorten.
Door de beoogde werkzaamheden (zie paragraaf 1.4) zal er mogelijk sprake zijn van biotoopverlies en verstoring. Per uitbreidingslocatie zullen de effecten in beeld worden gebracht.

1.5.1.1 noordelijke uitbreidingslocatie
Bij de noordelijke uitbreiding wordt een bestaand parkeerterrein bebouwd met een entreegebouw en wordt een huidige akker omgezet in tuinen. De waterstructuur blijft behouden.

De akker, potentieel broedgebied voor vogels als de kievit, gaat verloren. De mogelijkheden voor soorten als de wilde eend wordt beperkt doordat de watergangen meer ingesloten raken door de tuinen. In gebruik name van het terrein rond de watergang zal mogelijk leiden tot een verslechtering van het biotoop voor amfibieën, hoewel ook het tuinencomplex zelf voldoende ruimte biedt voor amfibieën (vijvers, open water).
Met de akker verdwijnt tevens een potentiële verblijfsplaats voor de haas. Deze soort is echter niet strikt locatiegebonden en is bovendien niet in het veld ter plaatse waargenomen. Op het bestaande parkeerterrein is alleen de opgaande beplanting van belang voor soorten als egel en diverse vogels.

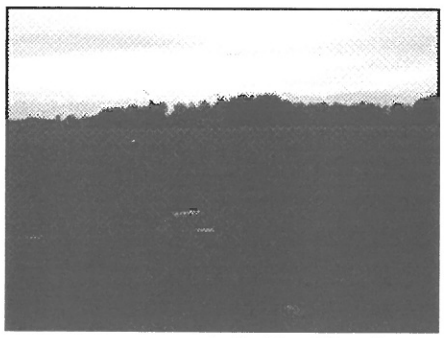
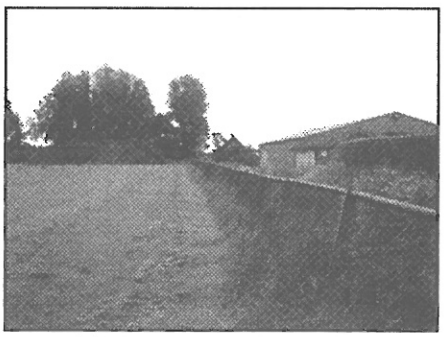

de 3 uitbreidingslocaties: noord (akker), west (grasland) en zuid (ruigte)

1.5.1.2 westelijke uitbreidingslocatie

Bij de westelijke uitbreidingslocatie wordt een bestaand weiland (dat nu ook al deels wordt gebruikt als parkeerterrein) definitief in gebruik genomen als parkeerterrein. Direct ten noorden van de locatie ligt een fruitboomgaard. Het terrein wordt vanaf de westelijke kant ontsloten. Als gevolg hiervan zullen het grasland en tevens enkele bosschages komen te vervallen. Dit resulteert direct in het verlies van potentieel broedgebied voor vogels als kievit en scholekster, verkleining van het leefgebied voor konijn, egel en directe aantasting van de verblijfsplaats van de mol.

1.5.1.3 zuidelijke uitbreidingslocatie

De zuidelijke uitbreidingslocatie is het voormalige polderdepot. Er wordt middels twee bruggen een verbinding met de rest van het terrein gemaakt. De huidige ruigte gaat hier verloren en er worden oeveraanpassingen gedaan. Daarmee komt de potentiële broedplaats voor diverse vogelsoorten te vervallen en wordt het leefgebied van diverse beschermde grondgebonden zoogdieren aangetast, zoals mol, bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, dwergmuis, veldmuis, aardmuis, woelrat, wezel, konijn, haas en egel.

1.5.2 samenvatting effecten op beschermde soorten

1.5.2.1 biotoopverlies

Het is de vraag in hoeverre de plannen voor de uitbreiding van de Tuinen leiden tot een aantasting van de vaste rust- en verblijfsplaatsen van de beschermde soorten of, in het geval van planten, de groeiplaats.
De Nieuwe Wetering en de overige hoofdwatergangen in het plangebied worden gerespecteerd. Structurele opgaande begroeiing wordt niet verwijderd.
Wel zullen grondbewerkingen worden gedaan om het plangebied geschikt te maken als deel van de Tuinen. Voor een deel is dit terrein dat nu een agrarisch gebruik kent. Deze agrarische terreinen maken deel uit van het grotere jachtgebied van de diverse vleermuissoorten, met name in combinatie met de Nieuwe Wetering. Gezien de nieuwe inrichting met diverse tuinen, waterpartijen, beplanting etc zal er geen verslechtering van het jacht- en/of leefgebied voor deze soorten optreden. De soorten grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn juist gebaat bij een meer verdichte omgeving met opgaande beplanting. Bovendien kan worden gesteld dat de kolonieplaatsen van de vleermuizen zeker niet in het gedrang komen; er worden immers geen oude (holle) bomen of bossen geveld en ook is er niet sprake van sanering van bebouwing die zou kunnen dienen als kolonieplaats.

Door bodem- en bouwingrepen zullen de rust- en vaste verblijfsplaatsen van enkele soorten worden verstoord of vernietigd. Het gaat dan vooral om algemene, maar wel beschermde, soorten. Hiervoor dient een ontheffing te worden aangevraagd. Denk bijvoorbeeld aan het verstoren van de mol door grondwerkzaamheden (bij de aanleg van paviljoens), aantasting van holen van bijvoorbeeld veldmuis en aardmuis, of het vernietigen van een biotoop van de groene en bruine kikker (bij de oeveraanpassingen langs de Nieuwe Wetering en ontwikkelingen rondom bestaande waterlopen die gespaard blijven). De effecten zullen voor de soortengroep amfibieën geen doorwerking hebben op langere termijn, er bestaat voldoende gelegenheid om zich in het gebied te handhaven. Voor een aantal kleine zoogdieren zullen mogelijk wel permanente effecten optreden, met name door het wegvallen van de ruigte op het voormalige polderdepot. Een soort als de aardmuis zal zich moeilijk tot niet kunnen handhaven, zeker omdat in de directe nabijheid geen andere geschikte biotopen aanwezig lijken te zijn.

Voor verstoring van vogels zijn er op basis van de Flora- en faunawet (en de Vogelrichtlijn) geen ontheffingsmogelijkheden. Daarom moeten bouw- of grondwerkzaamheden die leiden tot directe aantasting van broedplaatsen worden voorkomen. Dit kan alleen door deze werkzaamheden te laten plaatsvinden buiten het broedseizoen van de vogels (dus buiten de periode half maart- half juli).

1.5.2.2 verstoring

Verstoring kan verschillende bronnen hebben, zoals vekeersbewegingen, geluid en verlichting.
Het jaarlijkse bezoekersaantal bedraagt circa 150.000, dit zal toenemen tot mogelijk 250.000. Momenteel is geen sprake van een constante dagelijkse stroom bezoekers. De Tuinen zijn ongeveer 280 dagen per jaar geopend. 10 dagen per jaar ligt het aantal bezoekers tussen de 2.000 à 3.000, 2 à 3 dagen per jaar zijn er meer dan 3.000 bezoekers. De topmaanden voor het bedrijf zijn in mei tot en met augustus. Deze bezoekersaantallen die in de toekomst zullen toenemen brengen een zekere mate van verontrusting met zich mee. Dit geldt voor verkeersbewegingen (auto's) van en naar het terrein, maar ook bezoekersbewegingen in en rond het terrein. Bij de routing van en naar het terrein is rekening gehouden met de verkeersbewegingen. Snelheidsbeperkende maatregelen worden getroffen zodat verkeersslachtoffers onder dieren ook kunnen worden beperkt.
Ook binnen het Tuinencomplex is sprake van routing. Bovendien worden de bezoekers in het terrein zelf gehouden en zijn er geen mogelijkheden om buiten het terrein te komen. Van uitloop die mogelijk van invloed kan zijn op de omgeving is dan ook geen sprake.

Wel zal mogelijk geluid en verlichting van invloed kunnen zijn op de ecologie in de omgeving. Geluidsverstoring door evenementen kan (met name in de avonduren) zorgen voor een verstoring van het jachtgedrag van dieren. Het is echter gezien de lage frequentie waarin dergelijke evenementen voorkomen (maximaal 12 keer per jaar) echter zeer onwaarschijnlijk dat hierdoor negatieve effecten zullen plaatsvinden.
Wat betreft lichtverstoring is vanuit verschillende onderzoeken aangetoond dat het effect op diersoorten verschilt. Sommige vleermuissoorten profiteren van meer lichtbronnen in bijvoorbeeld woonwijken, andere schuwen het. De meeste kleine zoogdieren lijken niet te worden afgeschrikt door lichtbronnen. Ook op dit punt zal waarschijnlijk geen effect uitgaan op beschermde diersoorten. Het verdient aanbeveling om spaarzaam met buitenverlichting om te gaan en met name langs de randen van het Tuinencomplex geen verlichting toe te passen.

1.5.3 *verzachtende inrichtingsmaatregelen*

De beoogde inrichting van de Tuinen gaat niet alleen maar ten koste van bestaande waarden. Bij de inrichting van het nieuwe terrein wordt rekening gehouden met landschappelijke en ecologische inpassing. Oevers worden voor een deel van het terrein veranderd van steile oevers naar natuurlijk aangelegde oevers. Bovendien worden in de oeverzone inrichtingsmaatregelen getroffen die met name gericht zijn op het geschikt maken voor amfibieën.
Daarmee kan worden tegemoet gekomen aan de eisen die aan de realisatie van een ecologische verbindingszone langs de wetering (volgens model Kamsalamander) worden gesteld. Diverse soortengroepen zullen hiervan profiteren.

1.6 CONCLUSIE

1.6.1 noodzaak ontheffingsaanvraag

1.6.1.1 beschermde soorten en ontheffingsaanvraag

Geconstateerd is dat er geen rekening hoeft te worden gehouden met gebiedsbescherming. De toetsing betreft dus alleen soortenbescherming in het kader van de Flora- en Faunawet.

Er zijn in het plangebied verschillende beschermde diersoorten aanwezig. Op basis van de fysieke veranderingen ten gevolge van de planontwikkeling is er sprake van verstoring dan wel aantasting van vaste rust- en verblijfsplaatsen. Hiervoor moet ontheffing worden aangevraagd overeenkomstig artikel 75 van de Flora- en faunawet.
In onderstaand overzicht worden van de werkzaamheden (ruimtelijke ingrepen) en de benodigde ontheffingen weergegeven.

ruimtelijke ingreep	gevolg	beschermde soort(en)	overtreding artikel Flora- en faunawet	ontheffing aangevraagd voor de periode
bouwrijp maken van de gronden, realiseren voorzieningen en bebouwing	aantasting van groeiplaatsen	grote kaardenbol	artikel 8	januari 2005 – januari 2010
bouwrijp maken van de gronden, realiseren voorzieningen en bebouwing	verstoring van dieren	groene kikker, bruine kikker, kleine watersalamander, mol, bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, dwergmuis, veldmuis, aardmuis, woelrat, wezel, konijn, haas en egel	artikel 10	januari 2005 – januari 2010
bouwrijp maken van de gronden, realiseren voorzieningen en bebouwing	aantasting van holen, voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfsplaatsen	groene kikker, bruine kikker, kleine watersalamander, mol, bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, dwergmuis, veldmuis, aardmuis, woelrat, wezel, konijn, haas en egel	artikel 11	januari 2005 – januari 2010

1.6.1.2 fasering van de werkzaamheden en duur ontheffingsaanvraag

De werkzaamheden zullen gefaseerd plaatsvinden. Om flexibiliteit in de uitvoering mogelijk te maken wordt een ontheffing aangevraagd die betrekking heeft op de gehele uitvoeringsperiode, te weten januari 2005 tot en met januari 2010. Zie ook paragraaf 1.4.

Voor de gehele periode waarop deze ontheffingsaanvraag betrekking heeft, zullen er geen vellingen van bomen en struikopslag en grondwerkzaamheden (die tot gevolg hebben het verwijderen van de vegetatie) worden verricht gedurende het broedseizoen van de vogels, hier gesteld op de periode half maart tot half juli. Als een deelgebied bouwrijp is gemaakt en de daadwerkelijke bouw kan starten worden er geen aanvullende beperkingen gesteld aan de eigenlijke bouwwerkzaamheden.

1.6.1.3 haalbaarheid

In het plangebied komen alleen maar algemeen voorkomende soorten voor.
Bij de inwerkingtreding van de AMvB artikel 75 Flora- en faunawet (die naar verwachting in december 2004 van kracht wordt) geldt dat een algemene vrijstelling voor deze dier- en plantensoorten zou worden verleend, omdat de populatie van deze soorten nooit in hun duurzame instandhouding zouden worden aangetast.

1.6.2 *verzachtende (inrichtings)maatregelen*

Binnen de planontwikkeling voor uitbreiding van de Tuinen wordt geprobeerd zo optimaal mogelijk invulling te geven aan de eisen die inrichtingsmodel Kamsalamander stelt. Beperkingen zijn er vanuit de bestaande bebouwde- en intensief gebruikte ruimte van de Tuinen. In het deelgebied zuid wordt de inrichting van de ecologische verbindingszone nagestreefd. Op het huidige, reeds ingerichte terrein is sprake van een grote waterpartij. Deze aaneengesloten vijverpartij is enkele jaren geleden aangelegd en heeft een aantrekkingskracht op diverse diersoorten. De waterpartij maakt deel uit van het tuinencomplex, maar wordt desondanks goed bezocht door watervogels en amfibieën. In de huidige vorm voldoet het grotendeels aan de eisen die amfibieën aan hun leefomgeving stellen.
Bij de inrichting van de zuidelijke uitbreidingslocatie wordt tevens een oeverstrook van gemiddeld 20 meter langs de Nieuwe Wetering vrijgehouden van bebouwing. Deze strook kan voor een groot deel ter hoogte van het gebied rondom het voormalige polderdepot aanzienlijk worden verbreed. In de natuurstrook worden diverse poelen gegraven, krijgt de oever van de Nieuwe Wetering (na overleg met het waterschap) een natuurlijk verloop en is het beheer gericht op de ontwikkeling van ruigten en struweel. Een enkele boom of kleine bosschage die opkomt wordt gehandhaafd, maar een grote dichtheid aan opgaande beplanting wordt voorkomen. Dit om het zicht langs en over de wetering vrij te houden.
Het nieuw te ontwikkelen gebied langs de wetering heeft een lengte van ruim 250 meter. Gezien de beoogde breedte van de natuurlijke inrichting van minimaal 20 en mogelijk zelfs meer dan 50 meter, kan in combinatie met de reeds bestaande waterpartij aan de minimale eisen van een stapsteen binnen het model Kamsalamander (minimaal 1 ha, tenminste 2000 m^2 open water) worden voldaan. Voordeel van een inrichting als stapsteen is dat ook direct aan de corridorfunctie invulling wordt gegeven.

Buitenverlichting in het plangebied wordt in elk geval niet langs de randen geplaatst. Dit is gunstig voor bjivoorbeeld de gewone dwergvleermuis, een soort die graag langs de randen van bossen foerageert. Overigens is deze soort tevens veelvuldig te vinden in woonwijken, rond straatlantaarns etc.
Behoud van een donkere overgang tussen de tuinen met opgaande beplanting en het open agrarisch gebied is echter ook van belang voor kleine zoogdieren en vogels. Het duister biedt betere dekkingsmogelijkheden.

1.7 AANVULLENDE INFORMATIE: PARTIJEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Bij de realisatie van het uitbreidingsplan Tuinen van Appeltern zijn diverse instanties betrokken, zoals de gemeente West Maas en Waal, de gemeente Druten en het waterschap. De initiatiefnemer en verantwoordelijke voor de uitvoering is echter de heer B. van Ooijen, eigenaar van de Tuinen van Appeltern. In die hoedanigheid is is de heer van Ooijen aanvrager van de ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet.

BIJLAGE 1 GEGEVENS NATUURLOKET

kilometerhokken

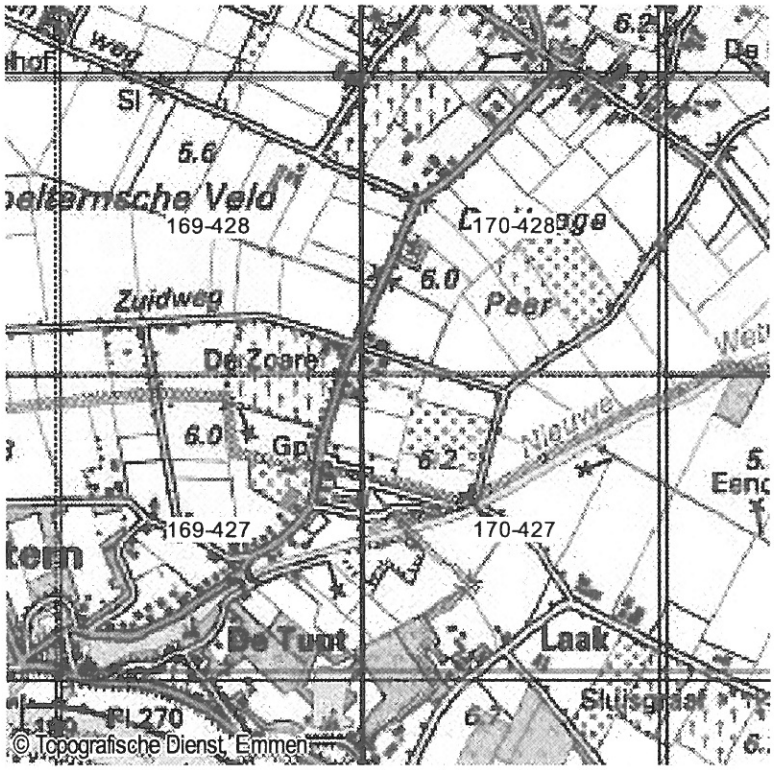

rapportage verspreiding beschermde en bedreigde soorten

Rapportage voor kilometerhok X:169 / Y:427

Soortgroep	Flora- en faunawet	Habitat- en Vogelrichtlijn	Rode lijst	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten			1	matig	1/1/'75-31/12/'89
Mossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Korstmossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Paddestoelen				slecht	1/1/'75-1/1/'03
Zoogdieren	5	4		slecht	1/1/'90-1/1/'03
Broedvogels	1			slecht	1/1/'90-1/1/'02
Watervogels	29			redelijk	'90/'91 -'01/'02
Reptielen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Amfibieën	4	1	1	redelijk	1/1/'85-1/1/'03
Vissen				slecht	1/1/'85-1/1/'03
Dagvlinders			1	redelijk	1/1/'92-1/4/'03
Nachtvlinders				niet onderzocht	1/1/'80-1/1/'03
Libellen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Sprinkhanen				matig	1/1/'90-1/1/'03
Overige ongewerveldeen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03

Rapportage voor kilometerhok X:169 / Y:428

Soortgroep	Flora- en faunawet	Habitat- en Vogelrichtlijn	Rode lijst	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten			1	matig	1/1/'75-31/12/'89
Mossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Korstmossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Paddestoelen				slecht	1/1/'75-1/1/'03
Zoogdieren				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Broedvogels	28		2	goed	1/1/'90-1/1/'02
Watervogels	29			redelijk	'90/'91 -'01/'02
Reptielen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Amfibieën				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Vissen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Dagvlinders				niet onderzocht	1/1/'92-1/4/'03
Nachtvlinders				niet onderzocht	1/1/'80-1/1/'03
Libellen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Sprinkhanen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Overige ongewervelden				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03

Rapportage voor kilometerhok X:170 / Y:427

Soortgroep	Flora- en faunawet	Habitat- en Vogelrichtlijn	Rode lijst	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten	1		1	matig	1/1/'75-31/12/'89
Mossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Korstmossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Paddestoelen			1	slecht	1/1/'75-1/1/'03
Zoogdieren				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Broedvogels				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'02
Watervogels	29			redelijk	'90/'91 -'01/'02
Reptielen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Amfibieën				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Vissen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Dagvlinders				niet onderzocht	1/1/'92-1/4/'03
Nachtvlinders				niet onderzocht	1/1/'80-1/1/'03
Libellen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Sprinkhanen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Overige ongewervelden				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03

Rapportage voor kilometerhok X:170 / Y:428

Soortgroep	Flora- en faunawet	Habitat- en Vogelrichtlijn	Rode lijst	Volledigheid	Actualiteit
Vaatplanten	1		2	matig	1/1/'90-1/10/'01
Mossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Korstmossen				niet onderzocht	1/1/'80-1/8/'03
Paddestoelen				slecht	1/1/'75-1/1/'03
Zoogdieren				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Broedvogels				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'02
Watervogels	29			redelijk	'90/'91 -'01/'02
Reptielen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Amfibieën	2	1		matig	1/1/'85-1/1/'03
Vissen				niet onderzocht	1/1/'85-1/1/'03
Dagvlinders				slecht	1/1/'92-1/4/'03
Nachtvlinders				niet onderzocht	1/1/'80-1/1/'03
Libellen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Sprinkhanen				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03
Overige ongewervelden				niet onderzocht	1/1/'90-1/1/'03

BIJLAGE 2
RESULTATEN VELDONDERZOEK ADVIESBUREAU MERTENS

Het voorkomen van grondgebonden zoogdieren in een uitbreidingslocatie van De tuinen van Appeltern.

Momenteel bestaat er het voornemen om De tuinen van Appeltern onder andere uit te breiden ten zuiden van de Wetering (zie figuur 1 voor de ligging van het plangebied). SAB te Arnhem bereidt de planologische procedure voor voor deze uitbreiding. De uitbreidingslocatie is in het verleden opgehoogd en is momenteel begroeid met kruiden (overwegend kamille, grassen en distels). In deze pioniersvegetatie zijn verspreid planken en houten schotten te vinden. Omdat een kruidachtige, dekkende vegetatie grote potenties heeft voor grondgebonden zoogdieren heeft SAB aan Adviesbureau Mertens te Wageningen verzocht om aan te geven welke grondgebonden zoogdieren voorkomen in het plangebied. Aanleiding vormt de Flora- en faunawet d ɜ stelt dat er over een ontheffing dient te zijn als beschermde planten en dieren worden verstoord. Nagenoeg alle grondgebonden zoogdieren zijn beschermd.

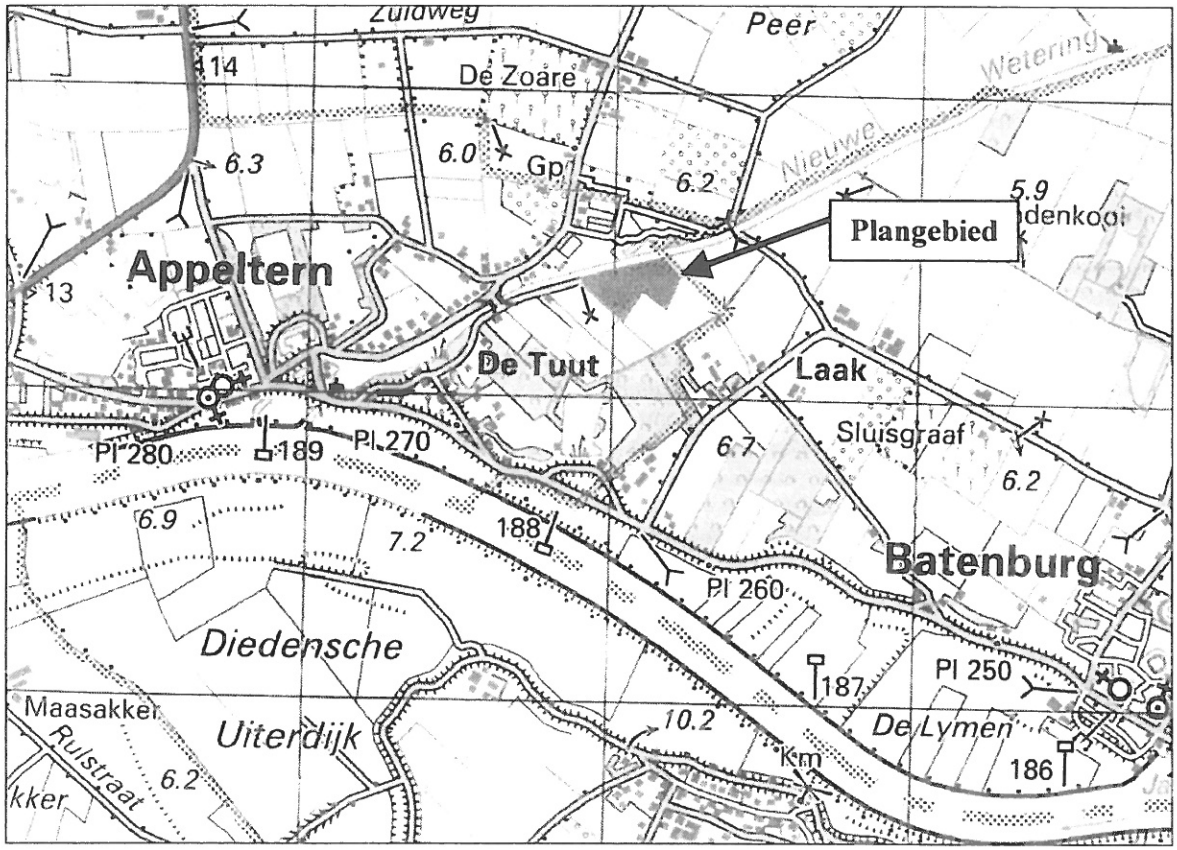

Figuur 1. Ligging en begrenzing van de uitbreidingslocatie van De tuinen van Appeltern ten zuiden van de Wetering.

Op zaterdag 26 juni 2004 is in de avond een bezoek gebracht aan het plangebied. Gedurende dit bezoek zijn de aanwezige ecotopen bekeken op geschiktheid voor zoogdieren. Daarnaast is gezocht naar sporen. Tevens is gelet op geluiden van spitsmuizen. Spitsmuizen maken namelijk vaak territoriale geluiden die per soort verschillend zijn. De huisspitsmuis is daarnaast te inventariseren op geur. Als deze spitsmuis in hoge dichtheden voorkomt kan een muskusachtige geur worden geroken. Eveneens is gezocht naar foeragerende dieren.

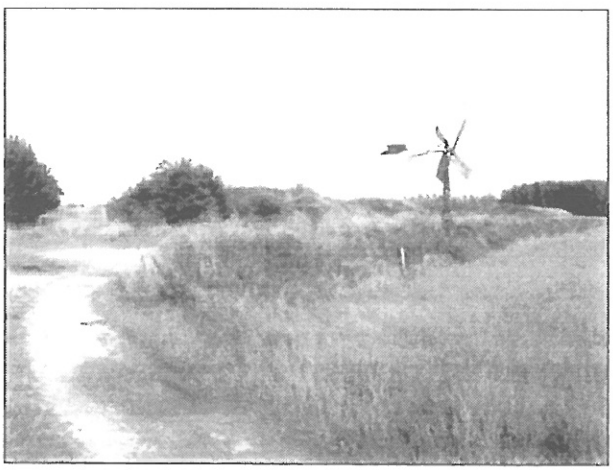

Figuur 2. Beeld van het plangebied.

Op basis van aanwezige biotopen, sporen, geluiden en geur kan worden gesteld dat op de uitbreidingslocatie totaal 14 soorten zoogdieren, al dan niet permanent, leven.

Tabel 1. Overzicht van het voorkomen van grondgebonden zoogdieren in de uitbreidingslocatie van De tuinen van Appeltern.

1. Mol	8. Veldmuis
2. Bosspitsmuis	9. Aardmuis
3. Huisspitsmuis	10. Woelrat
4. Bosmuis	11. Wezel
5. Huismuis	12. Konijn
6. Dwergmuis	13. Haas
7. Bruine rat	14. Egel

Mol is een soort die verspreid voorkomt. Over het gehele terrein werden sporen (gangen en molshopen) gevonden. Bos- en huisspitsmuis zijn soorten die in Nederland in allerlei terreinen worden aangetroffen. Hun verspreidingsgebieden overlappen echter niet. De huisspitsmuis is een typische cultuurvoeger. Zij wordt tot diep in de steden in tuinen aangetroffen. Verdroging heeft er aan bijgedragen dat de huisspitsmuis nu algemeen voorkomt in Nederland. Verspreid over het plangebied zijn drie keer geluiden waargenomen. De bosspitsmuis wordt veelal aangetroffen in nattere, weinig verstoorde terreinen. In het zuiden loopt een sloot waar één keer een bosspitsmuis is waargenomen[1]. Gelet op het aanwezige biotoop komt huismuisspitsmuis verspreid voor en bosspitsmuis alleen aan de noord- en westzijde.

Figuur 3. De vegetatie.

Bosmuis en huismuis komen verspreid voor. Van de huismuis zal de dichtheid relatief laag zijn omdat het biotoop niet optimaal is. Dwergmuis is eveneens een ware muis die voorkomt in opgaande kruidachtige vegetaties. Van het voorjaar tot de herfst bouwt zij daar haar nest en komt alleen in de winter aan de grond als de vegetatie afsterft. De dwergmuis eet alleen zaden. Van oorsprong kwam zij veelal voor langs o.a. graanakkers. Gelet op de nabijgelegen graanakkers en het aanwezige biotoop is het aannemelijk dat de dwergmuis voorkomt al zijn de kenmerkende nesten niet aangetroffen. Het zoeken naar nesten kan ook het beste gebeuren tegen de winter als de vegetatie een groter doorzicht heeft. Van bruine rat zijn enkele ingangen van holen aangetroffen aan de Wetering.
Van de woelmuizen komen drie soorten voor. Het betreft veldmuis, aardmuis en woelrat. Van veldmuis zijn veel en verspreid sporen aangetroffen (gangen, muizengaten). Op basis van aanwezige biotopen is het aannemelijk dat de aardmuis voorkomt. De aardmuis komt veelal voor in ruige terreinen. Van woelrat zijn enkele ingangen van gangen aangetroffen in de oever van de westelijke sloot.
Op basis van de grote dichtheid aan kleine grondgebonden zoogdieren, van met name de veldmuis, is het zeer aannemelijk dat de wezel voorkomt. Zij komt bijna overal voor waar veel kleine zoogdieren leven. Voor hermelijn is het plangebied te droog om er te leven.
Van konijn en haas zijn verspreid sporen aangetroffen waarbij het konijn het plangebied ook gebruikt om er te foerageren. Ook egel zal het plangebied gebruiken om er te foerageren. Voor locaties om er te verblijven (nestelen) is er weinig ruimte. Van vos zijn geen sporen aangetroffen.

Adviesbureau Mertens
Thorbeckestraat 18
6702 BR WAGENINGEN

N.B. gedurende het veldbezoek werd de grote kaardebol waargenomen en werden diverse zaadetende vogels als putter, kneu en groenling vastgesteld die foerageerden in het plangebied.

[1] Op basis van geluid kan geen onderscheid worden gemaakt tussen de gewone bosspitsmuis en de tweekleurige bosspitsmuis.

BIJLAGE 3
LITERATUURLIJST

Bergmans, W. en A. Zuiderwijk, 1986. Atlas van de Nederlandse amfibieën en reptielen, uitgeverij KNNV, Hoogwoud.

Broekhuizen, S. e.a., 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Dijkstra, V., Belangrijke zoogdiergebieden in Nederland, mededeling 37 van de Vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming.

SOVON, 2002, Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000, KNNV uitgeverij, 2002.

BIJLAGE 4
DETAILKAART PLANGEBIED TUINEN VAN APPELTERN

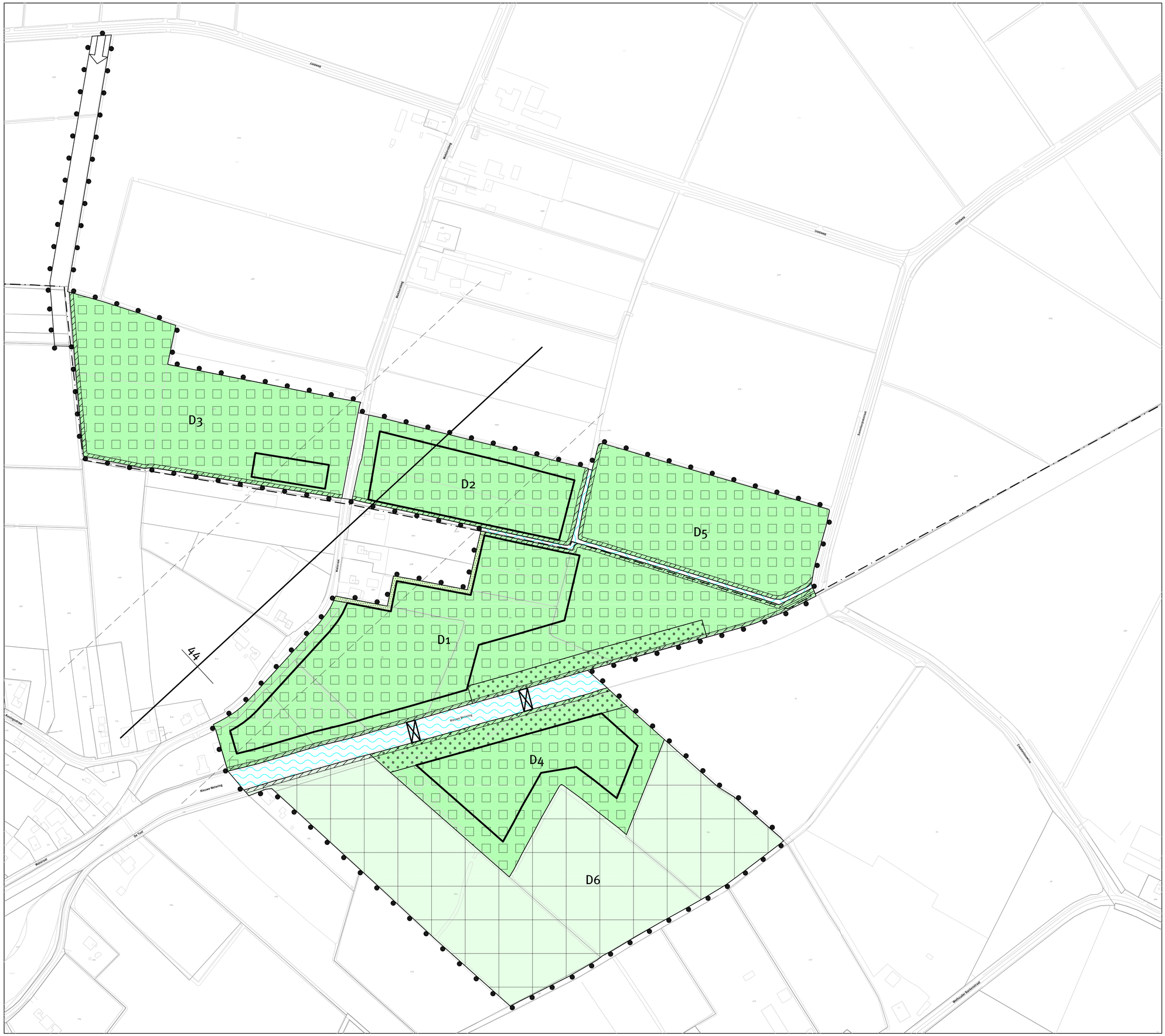

VERKLARING

bestemmingen

INFORMATIETUINEN

D1 = het middengebied
D2 = het entreegebied
D3 = het parkeerterrein
D4 = uitbreiding zuidzijde
D5 = uitbreiding noordzijde
D6 = uitbreiding langere termijn

AGRARISCH GEBIED MET LANDSCHAPSWAARDEN

VERKEER

GROENSINGEL

A-WATERGANG

NATUUR

dubbelbestemmingen

beheers- en beschermingszone watergang

straalverbinding

aanduidingen

Grens van het bestemmingsplan

Bestemmingsgrens / grens deelgebied

Bouwgrens

Ontsluiting informatietuinen voor bezoekers met gemotoriseerd verkeer

Gemeentegrens

Locatie brug

Kadastrale en GBKN gegevens

bestemmingsplan DE TUINEN VAN APPELTERN

plankaart

schaal : 1:2000
datum : 29-09-2006
project nr. : 60566
tekening nr. : 10267d

gemeente WEST MAAS EN WAAL en GEMEENTE DRUTEN

sab ARNHEM

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

DienstRegelingen

De Tuinen van Appeltern
B. van Ooyen
Walstraat 2a
6629 AD APPELTERN

landbouw, natuur en voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
5 juli 2004		Nib.FF2004C.485.nh	7 maart 2005
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Aanvraagnummer: **FF/75C/2004/485**			

Geachte heer Van Ooyen,

Op 5 juli 2004 heeft u een aanvraag voor een ontheffing ingevolge art 75, 5e lid, onderdeel c van de Flora- en faunawet ingediend, voor het project **"Uitbreiding tuinen van Appeltern"**.

Voor de soorten waarvoor u ontheffing heeft aangevraagd, geldt met ingang van 23 februari 2005[1] een vrijstelling, voor wat betreft de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Als gevolg van deze versoepeling van de regelgeving heeft u voor bovenstaand project derhalve geen ontheffing meer nodig.

Op grond van artikel 75, lid 1, kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vrijstelling worden verleend van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 18 bepaalde verboden. Dergelijke vrijstellingen worden onder andere geregeld in het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000, Stb. 525). Op grond van artikel 16b, lid 1, van dit besluit gelden de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet niet bij een viertal onder de subleden a tot en met d onderscheiden situaties[2]. Op grond van artikel 16b, lid 2, sub a, van dit besluit gelden de vrijstellingen bedoeld in het eerste lid ten aanzien van bij ministeriële regeling[3] aangewezen beschermde dier- en plantensoorten.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Dienst Regelingen
Backoffice West
Burg. de Raadtsingel 59
Postadres: Postbus 1191
3300 BD Dordrecht
Telefoon: 0800-2233322
Fax: 078-6395394

---

1 Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 10 september 2004, Stb. 2004, 501)

2 a. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen en bermen en in het kader van natuurbeheer;
b. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw en de bosbouw;
c. bestendig gebruik;
d. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

3 Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet (Stcrt. 2002, 51 laatstelijk gewijzigd bij regeling van 25 januari 2005, Stcrt. 2005, 23)

Omdat de soorten waarvoor u heeft aangevraagd behoren tot deze bij ministeriële regeling aangewezen beschermde dier- en plantensoorten en de werkzaamheden, voortvloeiende uit het project waarvoor u ontheffing aanvraagt, vallen onder genoemde vrijstellingssituaties, is in uw geval bovenomschreven vrijstelling van toepassing.

Conclusie

Op grond van bovenstaande is het u toegestaan om , in het kader van de uitvoering van uw project, de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet te overtreden. Echter, dit doet niet af aan de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, dieren en planten te verplaatsen, teneinde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

Mocht u reeds aan Dienst Regelingen (per 1 januari 2005 de opvolger van LASER) leges hebben overgemaakt, dan zullen de leges aan u worden gerestitueerd.

Tot slot wil ik u meedelen dat tegen dit besluit gebaseerd op algemeen verbindende vrijstelling genoemd in het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet staat geen bezwaar en beroep open staat.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering,

Dhr. M.P. de Graaf